

TÌNH HÌNH KINH TẾ - XÃ HỘI 6 THÁNG ĐẦU NĂM 2001

(Tài liệu họp báo ngày 5/7/2001)

Năm 2001 là năm đầu của kế hoạch 5 năm 2001-2005, đồng thời cũng là năm tạo tiền đề vật chất và tinh thần triển khai chiến lược phát triển kinh tế-xã hội 10 năm 2001-2010. Do vậy, ngay từ đầu năm Chính phủ và các cấp, các ngành đã tích cực triển khai nhiều biện pháp nhằm thực hiện thắng lợi nhiệm vụ phát triển kinh tế-xã hội Quốc hội đã thông qua đầu năm. Trên cơ sở số liệu thực hiện 5 tháng và ước tính tháng 6, Tổng cục Thống kê khái quát diễn biến tình hình kinh tế-xã hội 6 tháng đầu năm như sau:

Theo ước tính sơ bộ, **tổng sản phẩm trong nước** 6 tháng đầu năm 2001 tăng 7,1% so với 6 tháng đầu năm 2000, trong đó khu vực nông, lâm nghiệp và thuỷ sản tăng 2,1%; khu vực công nghiệp và xây dựng tăng 10,9%; khu vực dịch vụ tăng 6,7%. Tốc độ tăng tổng sản phẩm trong nước 6 tháng đầu năm nay tuy thấp hơn mục tiêu đề ra cho cả năm là tăng 7,5%, nhưng vẫn cao hơn tốc độ tăng 4,3% trong 6 tháng đầu năm 1999 và tăng 6,2% trong 6 tháng đầu năm 2000.

Do kinh tế tăng trưởng và công tác thu ngân sách có tiến bộ nên **tổng thu ngân**

sách Nhà nước 6 tháng ước tính đạt 54,2% dự toán cả năm và tăng 6,3% so với cùng kỳ năm trước. **Tổng chi ngân sách** Nhà nước 6 tháng ước tính đạt 44,7% dự toán cả năm và tăng 13,2% so với cùng kỳ năm trước, trong đó chi đầu tư phát triển đạt 36,3% và tăng 22,7%. **Bội chi ngân sách** 6 tháng ước tính bằng 10,9% tổng số thu; bằng 9,8% tổng số chi và được bù đắp bằng nguồn vay, trong đó vay trong nước bù đắp 82,4% tổng mức bội chi; vay nước ngoài bù đắp 17,6% còn lại.

Chỉ số giá tiêu dùng 6 tháng đầu năm giảm 0,7% so với tháng 12/2000, nhưng trong các nhóm hàng hoá và dịch vụ chỉ có lương thực giảm 5,7%, phương tiện đi lại và bưu điện giảm 1,2%, những nhóm hàng hoá và dịch vụ còn lại đều tăng 0,2 - 1,8%. Nếu so với mức giá tháng 6/2000, tức là sau một năm, chỉ số giá tiêu dùng giảm 0,3%.

Trọng tâm của sản xuất nông nghiệp 6 tháng đầu năm là gieo cấy và thu hoạch lúa đông xuân. Theo báo cáo của các địa phương, vụ đông xuân này miền Bắc đã gieo cấy được 1176,4 nghìn ha, tăng 14 nghìn ha so với vụ đông xuân trước. Năng suất lúa đông xuân miền Bắc ước tính đạt 53,1 tạ/ha, tăng 0,2 tạ/ha so với vụ đông xuân năm 2000. Do tăng cả về diện tích gieo cấy và năng suất nên sản lượng lúa đông xuân vụ này của miền Bắc ước tính đạt 6,3 triệu tấn, tăng 91,9 nghìn tấn so với vụ đông xuân trước. Các địa phương phía Nam gieo cấy được 1879,6 nghìn ha, tăng 28,8 nghìn ha so với vụ đông xuân năm 2000, nhưng thời tiết cuối vụ không thuận nên năng suất bình quân chỉ đạt 49,2 tạ/ha, giảm 1,7 tạ/ha so với vụ đông xuân trước. Do năng suất thấp nên sản lượng lúa đông xuân vụ này của các địa phương phía Nam chỉ đạt 9,2 triệu tấn, giảm 176,2

nghìn tấn so với vụ đông xuân trước. Như vậy, sản lượng lúa đông xuân vụ này của cả nước đạt 15,5 triệu tấn, giảm 84,3 nghìn tấn so với vụ đông xuân năm 2000. Nếu tính cả 1 triệu tấn ngô thì sản lượng lương thực có hạt vụ đông xuân năm nay đạt 16,5 triệu tấn, tuy giảm 26,7 nghìn tấn so với vụ đông xuân trước nhưng vẫn là vụ đông xuân đạt sản lượng tương đối cao.

Tính chung giá trị sản xuất theo giá so sánh 1994 của **khu vực nông, lâm nghiệp và thuỷ sản** 6 tháng đầu năm ước tính đạt 68,3 nghìn tỷ đồng, tăng 3% so với 6 tháng đầu năm 2000, trong đó nông nghiệp đạt 51,3 nghìn tỷ đồng, chiếm 75% giá trị sản xuất của khu vực này nhưng chỉ tăng 1,1% so với cùng kỳ năm trước; lâm nghiệp đạt 3 nghìn tỷ đồng, chiếm 4,5% và tăng 3,9%; thuỷ sản đạt 14 nghìn tỷ đồng, chiếm 20,5% và tăng 10,3%. Tình hình này cho thấy, nếu những tháng cuối năm không có các biện pháp đồng bộ và hiệu quả tháo gỡ những khó khăn cho sản xuất nông, lâm nghiệp và thuỷ sản nói chung và cho sản xuất nông nghiệp nói riêng thì cả năm khu vực này khó có khả năng đạt mức tăng trưởng 4,5% như mục tiêu đề ra đầu năm.

Giá trị sản xuất toàn ngành công nghiệp 6 tháng ước tính tăng 14,1% so với 6 tháng năm 2000, trong đó khu vực doanh nghiệp Nhà nước tăng 11,5% (Trung ương quản lý tăng 12,7%; địa phương quản lý tăng 9%); khu vực ngoài quốc doanh tăng 17,6%; khu vực có vốn đầu tư nước ngoài tăng 15,1% (dầu mỏ và khí đốt tăng 17,6%; các doanh nghiệp khác tăng 14,1%). Như vậy, 6 tháng đầu năm nay sản xuất công nghiệp đạt tốc độ tăng vào loại cao trong những năm gần đây. Một số sản phẩm công nghiệp quan trọng phục vụ sản xuất và đời sống 6 tháng đầu năm nay vẫn tiếp tục duy trì

được tốc độ tăng tương đối cao so với 6 tháng đầu năm 2000: Điện tăng 14,6%; than tăng 16,6%; dầu thô tăng 17,5%; thuỷ sản chế biến tăng 17%; giấy bìa tăng 13,7%; xi măng tăng 18,9%; gạch lát tăng 45,4%; thép cán tăng 22,9%; máy biến thế tăng 22,4%; quạt điện dân dụng tăng 42,7%; ô tô lắp ráp tăng 46,9%; xe máy lắp ráp tăng 17,3%. Bên cạnh đó, vẫn còn có những sản phẩm tăng chậm hoặc giảm sút so với 6 tháng đầu năm 2000 như: Vải lụa chỉ tăng 3,8%; quần áo dệt kim tăng 5,2%; ti vi lắp ráp tăng 7%; xút NaOH giảm 4,4%; đường mít giảm 23,7%.

Vốn đầu tư phát triển toàn xã hội 6 tháng đầu năm ước tính đạt 66,7 nghìn tỷ đồng, bằng 44,4% kế hoạch đề ra, trong đó khu vực Nhà nước 37,2 nghìn tỷ đồng, đạt 43,5%; ngoài quốc doanh 17 nghìn tỷ đồng, đạt 46,7%; đầu tư trực tiếp của nước ngoài 12,5 nghìn tỷ đồng, đạt 44,3%. Trong 6 tháng đầu năm đã cấp giấy phép cho 200 dự án đầu tư trực tiếp của nước ngoài với tổng số vốn đăng ký 968,1 triệu USD, tăng 29,9% về số dự án và tăng 38,8% về số vốn đăng ký so với 6 tháng đầu năm 2000. Đáng chú ý là vốn đăng ký bình quân của một dự án được cấp giấy phép trong 6 tháng đầu năm đã đạt trên 4,84 triệu USD so với mức bình quân 2,6 triệu USD/dự án trong 6 tháng đầu năm 2000, trong đó các dự án ngành công nghiệp đạt 5,56 triệu USD/dự án; ngành nông, lâm nghiệp đạt 1,42 triệu USD/dự án; các ngành khác đạt 2,39 triệu USD.

Vận chuyển hành khách 6 tháng đầu năm 2001 ước tính đạt 429,1 triệu lượt hành khách và 14499,2 triệu lượt hành khách.km, so với cùng kỳ năm trước tăng 5% về khối lượng vận chuyển và tăng 6,9% về khối lượng luân chuyển. Tương tự, **vận chuyển hàng hoá** đạt 69,5 triệu

tấn và 16287,7 triệu tấn.km, tăng 5,2% về tấn và 8,9% về tấn.km. Ngày 02/3/2001 Chính phủ đã có Nghị quyết số 02/2001/NQ-CP về đẩy mạnh các biện pháp khắc phục tình trạng tai nạn và tắc giao thông và quy định bắt buộc đội mũ bảo hiểm khi đi mô tô, xe máy. Số liệu thống kê 177083 lượt người đi mô tô, xe máy qua 42 trạm thu phí giao thông của 32 tuyến quốc lộ cho thấy đã có 99166 lượt người đội mũ bảo hiểm, chiếm 56% tổng số lượt người đi mô tô, xe máy. Tỷ lệ này ở quốc lộ 10 là 81%; quốc lộ 5 là 65,6%; quốc lộ 22 là 25,3%; các quốc lộ khác 70-78%.

Hoạt động bưu chính, viễn thông tiếp tục phát triển với tốc độ nhanh. Trong 6 tháng đầu năm, về điện thoại đã tăng thêm 480 nghìn thuê bao, đạt 53,4% kế hoạch năm và tăng 29% so với 6 tháng đầu năm 2000; đăng ký sử dụng internet thêm 30 nghìn thuê bao, đạt 63,7% và tăng 30%. Doanh thu 6 tháng đầu năm của Tổng công ty bưu chính viễn thông ước tính đạt 8,2 nghìn tỷ đồng, bằng 47,8% kế hoạch năm và tăng 15% so với 6 tháng đầu năm 2000.

Tổng mức bán lẻ hàng hoá và doanh thu dịch vụ 6 tháng đầu năm 2001 ước tính đạt 114,1 nghìn tỷ đồng, tăng 7,6% so với 6 tháng đầu năm 2000, trong đó khu vực kinh tế Nhà nước đạt 19,9 nghìn tỷ đồng, chiếm 17,4% và tăng 8,2%; khu vực kinh tế cá thể 74,9 nghìn tỷ đồng, chiếm 65,7% và tăng 6,9%.

Những tháng đầu năm là mùa lễ hội, đồng thời **ngành du lịch** cũng đã cố gắng đổi mới phương thức hoạt động, nâng cao chất lượng phục vụ nên hoạt động du lịch bước đầu đạt kết quả tương đối khả. Trong 6 tháng đầu năm, khách quốc tế đến nước ta ước tính đạt 1,2 triệu người, tăng 3,8% so với cùng kỳ năm trước.

Kim ngạch **xuất khẩu** hàng hoá 6 tháng đầu năm ước tính đạt 7585 triệu USD, tăng 14,8% so với 6 tháng đầu năm 2000, trong đó khu vực kinh tế trong nước xuất khẩu 4133 triệu USD, tăng 16,8%; khu vực có vốn đầu tư nước ngoài (Kể cả dầu thô) xuất khẩu 3452 triệu USD, tăng 12,5%. Kim ngạch **nhập khẩu** hàng hoá 6 tháng đầu năm 2001 đạt 7928 triệu USD, tăng 8,8% so với cùng kỳ năm trước, trong đó khu vực kinh tế trong nước nhập khẩu 5718 triệu USD, tăng 7%; khu vực có vốn đầu tư nước ngoài nhập khẩu 2210 triệu USD, tăng 13,6%. **Nhập siêu** 6 tháng 343 triệu USD, bằng 4,5% kim ngạch xuất khẩu, trong đó khu vực kinh tế trong nước nhập siêu 1585 triệu USD; khu vực có vốn đầu tư nước ngoài xuất siêu 1242 triệu USD.

Thực hiện các chương trình và kế hoạch **sắp xếp và giải quyết việc làm**, 6 tháng đầu năm vừa qua đã đào tạo nghề cho 350 nghìn lượt người, đạt 41,7% mục tiêu cả năm; sắp xếp 20,4 nghìn lượt người vào làm việc trong các ngành công nghiệp, xây dựng và dịch vụ trong nước; đưa 6,3 nghìn hộ với 32,2 nghìn nhân khẩu, trong đó có 17,9 nghìn lao động đi xây dựng các vùng kinh tế mới. Ngoài ra, trong 6 tháng còn đưa 2 vạn người đi lao động nước ngoài.

Do sản xuất phát triển và giá cả ổn định nên **dời sống các tầng lớp dân cư** ở cả thành thị và nông thôn nhìn chung tiếp tục được cải thiện. Thu nhập bình quân mỗi tháng trong 6 tháng đầu năm của một lao động trong khu vực Nhà nước đã đạt 852,2 nghìn đồng, tăng 15,9% so với thu nhập bình quân mỗi tháng cùng kỳ năm trước, ở nông thôn, tình trạng thiếu đói giáp hạt tuy vẫn xảy ra nhưng quy mô nhỏ và giảm nhiều so với cùng kỳ năm trước. Tại thời điểm 20/6/2001, số hộ thiếu đói chỉ còn

47,6 nghìn hộ, chiếm 0,41% tổng số hộ nông nghiệp với 235 nghìn nhân khẩu, chiếm 0,43% tổng số nhân khẩu nông nghiệp. Để hỗ trợ các hộ trong diện thiếu đói khắc phục khó khăn, các địa phương đã huy động được nhiều nguồn trợ giúp với tổng số tiền 12,7 tỷ đồng và 3678 tấn lương thực.

Công tác văn hóa thông tin những tháng đầu năm 2001 tập trung vào các hoạt động chào mừng những ngày lễ lớn, đặc biệt là chào mừng và tuyên truyền Đại hội Đảng lần thứ IX, tạo nên đợt sinh hoạt chính trị, văn hóa rộng khắp. Công tác thanh tra văn hóa tiếp tục được đẩy mạnh. Trong 4 tháng đầu năm, ngành Văn hóa đã tiến hành kiểm tra 6136 lượt cơ sở kinh doanh dịch vụ văn hóa, phát hiện 1092 cơ sở vi phạm, đình chỉ hoạt động 26 cơ sở, phạt hành chính 1142 triệu đồng, thu giữ 74 đầu máy video, tivi, 13066 băng video, 55996 đĩa CD các loại, hơn 4 nghìn cuốn sách có nội dung xấu và quét xoá 2,1 nghìn m² quảng cáo rao vặt không đúng qui định. Ngoài ra, ngành văn hóa còn phối hợp với công an và các ngành khác phát hiện 3854 vụ buôn bán, tàng trữ, vận chuyển và sử dụng ma tuý, 325 vụ mại dâm. Nhiều đối tượng nghiện hút, tiêm chích ma tuý đã được đưa đi cai nghiện. Hiện nay, đang có 8150 đối tượng được cai nghiện tại các trung tâm cai nghiện của Nhà nước và cai nghiện tại cộng đồng.

Thi tốt nghiệp phổ thông các cấp đã được tiến hành trên phạm vi cả nước, trừ một số tỉnh vùng đồng bằng sông Cửu Long được phép thi chậm 1 tháng. Theo kết quả sơ bộ, số học sinh tiểu học thi tốt nghiệp năm nay tăng 7% so với năm học trước và tỷ lệ tốt nghiệp đạt 99%; số học sinh trung học cơ sở tăng 3,2% và tỷ lệ tốt nghiệp đạt 95,4%; phổ thông trung học

tăng 17,1% và đạt 92,4%. Việc thực hiện **chương trình phổ cập giáo dục quốc gia** cũng đang được các địa phương tiếp tục triển khai tích cực. Những địa phương đã đạt chuẩn phổ cập giáo dục tiểu học và xoá mù chữ đang phấn đấu đạt chuẩn quốc gia phổ cập giáo dục trung học cơ sở. Đến nay, Bộ Giáo dục và Đào tạo đã công nhận Hà Nội đạt tiêu chuẩn này và đang xét để công nhận một số tỉnh, thành phố khác là: Nam Định, Hà Nam, Hà Tây, Thái Bình, Hải Dương, Hải Phòng và Đà Nẵng.

Trong 6 tháng đầu năm một số **dịch bệnh** vẫn phát sinh nhưng nhìn chung chỉ ở diện hẹp và với mức độ thấp. Từ đầu năm đến ngày 19/6/2001 cả nước có 3138 lượt người bị mắc bệnh thương hàn; 8155 lượt người bị sởi; 8726 lượt người sốt xuất huyết và 126577 lượt người bị sốt rét. Riêng số người bị nhiễm HIV/AIDS được phát hiện tiếp tục gia tăng. Trong 6 tháng cả nước đã phát hiện thêm 3059 người bị nhiễm HIV, trong đó có 393 bệnh nhân AIDS, nâng số người được phát hiện nhiễm HIV của cả nước lên 36445 người, trong đó 5574 người bị AIDS (trong số này có 3014 bệnh nhân đã bị chết).

Tóm lại, tình hình kinh tế-xã hội 6 tháng đầu năm có nhiều mặt tiếp tục diễn

biến theo chiều hướng tích cực. Nhiều chỉ tiêu kinh tế chủ yếu đã đạt mức tăng tương đối cao so với 6 tháng đầu năm 2000: *Tổng sản phẩm trong nước tăng 7,1%; giá trị sản xuất công nghiệp tăng 14,1%; tổng mức bán lẻ hàng hoá và doanh thu dịch vụ tăng 7,6%; tổng mức lưu chuyển ngoại thương tăng 11,7%, trong đó kim ngạch xuất khẩu hàng hoá tăng 14,8%; thu ngân sách Nhà nước đạt 54,2% dự toán cả năm và là tỷ lệ cao trong những năm gần đây.* Tuy nhiên, một số khó khăn lớn vẫn còn đang tồn tại, nổi bật là khó khăn về thị trường tiêu thụ nông sản hàng hoá; sức cạnh tranh của nền kinh tế nói chung và của các sản phẩm công nghiệp nói riêng vẫn còn yếu; nhiều vấn đề xã hội bức xúc chậm được khắc phục. Trong khi đó, kinh tế khu vực cũng như kinh tế thế giới đang trong tình trạng suy giảm, chắc chắn sẽ tác động tiêu cực đến diễn biến kinh tế-xã hội 6 tháng cuối năm của nước ta. Tình hình này đòi hỏi các cấp, các ngành, các địa phương phải có những giải pháp đồng bộ và nỗ lực cao thì mới hoàn thành được nhiệm vụ kế hoạch năm 2001 mà Quốc hội đã đề ra đầu năm.

Tổng cục thống kê